

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

na posiedzeniu w trybie art. 535§3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2020 r.

sprawy **D. R.**

o wydanie wyroku łącznego

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 stycznia 2019r., sygn. akt VI Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 16 maja 2018r., sygn.

akt II K (...)

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację uznając ją za oczywiście bezzasadną,

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. R. - Kancelaria Adwokacka w W. - kwotę 442,80zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia dla obrońcy wyznaczonego z urzędu, za sporządzenie kasacji,

3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Kasacja wniesiona w imieniu skazanego jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym.

Żadne bowiem z uchybień wskazanych w kasacji nie zaistniało w niniejszej sprawie.

Na wstępie zauważyć należy, że w apelacji obrona ograniczyła się do podniesienia zarzutu rażącej niewspółmierności kary, obecnie natomiast skarżący postawił dwa zarzuty obrazy – prawa procesowego i prawa materialnego. Dopiero konsekwencją stawianych uchybień miałyby być rażąca niewspółmierność orzeczonej kary łącznej.

Przy takiej konstrukcji skargi kasacyjnej, obrona wskazała na naruszenie art. 440 k.p.k., a więc na uchybienie, które powinien dostrzec Sąd Odwoławczy z urzędu, pomimo tego, że nie zostało ono zarzucone. Wskazany przepis został odniesiony wyłącznie do zarzutu pierwszego, a więc obrazy prawa procesowego.

Już na tym etapie wskazać należy, że w tej sytuacji, Sąd Odwoławczy – a tylko do orzeczenia tego Sądu mogła być skierowana kasacja (art. 519 k.p.k.) – nie mógł naruszyć wskazanego przepisu prawa materialnego, ponieważ go nie stosował, skoro orzeczenie Sądu Okręgowego ogranicza się do rozstrzygnięcia o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku. Brak tu natomiast powiązania tego rozstrzygnięcia z wadami kontroli odwoławczej, w tym przypadku mogło to nastąpić jedynie poprzez wskazanie art. 439 k.p.k. lub 440 k.p.k.

Trzeci z zarzutów, dotyczący rażącej niewspółmierności wymierzonej kary, w postępowaniu kasacyjnym w ogóle nie może być stawiany jako samodzielny zarzut (art. 523§1 k.p.k.).

W ten sposób, „kasacyjnym”, a więc poprawnie postawionym, jest jedynie pierwszy z zarzutów wskazanych w skardze. Jednakże i on nie jest skuteczny. Obrona wskazała tu na naruszenie zakazu *reformationis in peius*, którego miałyby dopuścić się Sąd I instancji, a czego nie dostrzegł Sąd Okręgowy. W niniejszej sprawie nie może jednak być mowy o tego typu naruszeniu prawa procesowego, skoro wyroki łączne w sprawie II K (...) i wcześniejszy – uchylony – w sprawie IV K (...) Sądu Rejonowego w W., obejmowały różne wyroki jednostkowe podlegające łączeniu. Sytuacja skazanego uległa tu radykalnej zmianie, skoro w stosunku do pierwszego wyroku łącznego wyrok w sprawie II K (...) nie obejmował dwóch wyroków jednostkowych, w których kary zostały już wykonane w całości, a dodatkowo objął inny wyrok, nie będący pierwotnie przedmiotem rozstrzygania.

Materia objęta oboma wyrokami łącznymi stała na tyle różna, że nie sposób mówić o pogorszeniu sytuacji skazanego w tym samym postępowaniu, a tym samym o naruszeniu pośredniego zakazu *reformationis in peius*.

Stąd nieskuteczność tego zarzutu.

Uwagi co do bezzasadności drugiego z zarzutów kasacyjnych zostały już poczynione wyżej, a zatem tylko gwoili ich uzupełnienia dodać należy, że zarzut ten jest całkowicie chybiony, ponieważ w stosunku do wszystkich, wymienionych na k. 11-12 uzasadnienia kasacji, wyroków, Sąd I instancji prawidłowo zastosował art. 89§1b k.k. i dokonał przeliczenia kar warunkowo zawieszonych według zasad wskazanych w tym przepisie. Nie dotyczyło to natomiast wyroku w sprawie IV K (...), w której zarządzono wykonanie kary (roku, a nie dwóch, jak wskazuje skarżący) pozbawienia wolności w pełnym wymiarze (*vide*: prawidłowo opisane dane w pkt 6 wyroku łącznego SR w O. z dnia 16 maja 2018r.).

W tej sytuacji stwierdzić należy, że żaden z podniesionych w kasacji zarzutów nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy orzeka w postępowaniu kasacyjnym wyłącznie w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a wyjątek od tej zasady może stanowić jedynie stwierdzenie zaistnienia którejś z bezwzględnych przesłanek odwoławczych, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Stąd kasacja uznana została za oczywiście bezzasadną.

Powyższe nie oznacza jednak, że zaskarżony wyrok wolny jest od istotnych wad, które Sąd Odwoławczy winien dostrzec z urzędu w trybie art. 440 k.p.k. Naruszenie to jednak dotyczy zupełnie innej materii niż wskazana przez obronę w zarzutach kasacji. Sąd Rejonowy bowiem wydał w niniejszej sprawie wyrok łączny z obrazą art. 86§1 k.k.

Zgodnie z dyspozycją tego przepisu karę łączną orzeka się w granicach od „*najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy*”. Sąd I instancji wskazał w uzasadnieniu swego wyroku, że w niniejszej sprawie mógł orzec karę łączną w granicach od 3 lat do 16 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności. To obliczenie jest jednak błędne. Najwyższa bowiem możliwa kara łączna pozbawienia wolności, która mogła być orzeczona w niniejszej sprawie jest zdecydowanie niższa i wynosi – 14 lat i 3 miesiące (obrona dostrzegła to, ale nie

postawiła w tym zakresie prawidłowego zarzutu, całkowicie bezpodstawnie wiążąc to z nieprawidłowym przeliczeniem kar warunkowo zawieszonych). Najprawdopodobniej błąd ten ma swoje źródło w uwzględnieniu przy obliczaniu sumy kar – kary 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej przez Sąd Rejonowy w W. Wydział Zamiejscowy w P. wyrokiem z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie IX K (...) – choć w tej części postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego zostało umorzone w pkt VI wyroku z dnia 16 maja 2018 r.

Tak więc przyczyna zaistniałego uchybienia skutkującego naruszeniem art. 86§1 k.k. jest zupełnie inna niż błędy wskazane w kasacji. Niemniej, uchybienie to może być uznane za mające charakter rażący, mogło ono mieć też wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Obecnie jednak, zarzut w tej materii może być podniesiony jedynie w drodze kasacji wywiedzionej przez podmiot szczególny – wskazany w art. 521 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

O kosztach obrony świadczonej w postępowaniu kasacyjnym z urzędu orzeczono według norm przypisanych.

Skazanego, uwzględniając jego sytuację materialną, zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.